

Όλες οι δημοσκοπήσεις καταγράφουν μια σταθερή και συνεχιζόμενη εξασθένηση των ποσοστών τόσο του ΑΚΡ και του ΜΗΡ όσο επίσης και του ίδιου του Ταγίπ Ερντογάν

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ

ΤΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΕΤΑΙΟΥ

Σε διαρκείς αστάσεις «τετραγωνισμού του κύκλου» είναι πλέον αναγκασμένος να προβαίνει ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, καθώς η σύμπραξή του με διαφορετικές και ανταγωνιζόμενες μεταξύ τους δυνάμεις δοκιμάζει όλο και πιο πολύ τα όρια της συνοχής του καθεστώτος του, αλλά και της πολιτικής ισχύος του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) και του ίδιου.

Μάστρες πολλών και σκληρών τάσεων

Ακολουθώντας – εν μέρει μοναχά – τα βήματα του μεταρρυθμιστή σουλτάνου Μαρσίτ Β', ο οποίος, καταργώντας βιαίως τους Γενίταρους και το τάγμα των Μπικασχίδων το 1826, αναγκάστηκε να συνεργαστεί με το τάγμα των Νακσισμεντί, ο τούρκος πρόεδρος, μετά τη σύγκρουση με τους ανθρώπους του δικτύου Γκιουλέν, αναγκάστηκε να συνεργαστεί με ένα ιδιαίτερα ανομοιογενές σύνολο καινοτόμων συμμάχων – τόσο ανομοιογενές που καλύπτει ένα εντυπωσιακά μεγάλο φάσμα ιδεολογικών και πολιτικών τάσεων, από ακροδεξιούς και ευρασιατιστές εθνικιστές μέχρι υπερσοιτηρικούς ισλαμιστές και σκληρούς κεμαλιστές. Η παρουσία και η αυξανόμενη ισχύς των διαφοροποιημένων αυτών πόλων εξουσίας και επιρροής μέσα στους κόλπους του καθεστώτος αναγκάζει τον Ταγίπ Ερντογάν να παίζει τον ρόλο ενός μαστρού ορχήστρας, η οποία όμως απαριζείται από κουαρτέτα μουσικής σιμάδες παραδοσιακής

Μεταξύ σφύρας και άκμονος ο Ερντογάν

Δοκιμάζονται τα όρια συνοχής του καθεστώτος – Η σύμπραξη του ΑΚΡ με πολλές και ετερόκλητες δυνάμεις αναγκάζει τον τούρκο πρόεδρο να κάνει καθημερινές ασκήσεις «τετραγωνισμού του κύκλου»

και οθωμανικής μουσικής, από συγκροτήματα heavy metal και από γκρουπάκια rappers.

Η... κακοφωνία της ορχήστρας

Όσο τα χειροκροτήματα του κοινού ήταν ακόμη δυνατά, η κακοφωνία της ετερόκλητης αυτής ορχήστρας δεν ακουγόταν τόσο πολύ, αλλά καθώς το κοινό χειροκροτεί όλο και λιγότερο, διότι οι οικονομικές του δυσχέρειες δεν του δίνουν πια την ίδια δυνατότητα να παρακολουθεί την ορχήστρα, η κακοφωνία ακούγεται περισσότερο. Και όσο το κοινό χειροκροτεί λιγότερο τόσο τα διαφορετικά συγκροτήματα και γκρουπάκια της ορχήστρας αυξάνουν την ένταση της μουσικής τους. Ο πρόεδρος Ερντογάν είναι λοιπόν αναγκασμένος σήμερα να κάνει καθημερινές ασκήσεις «τετραγωνισμού του κύκλου» και να αντεπεξέρχεται, όσο μπορεί, στις προσδοκίες και φιλοδοξίες του κάθε

διαφορετικού γκρουπ της ορχήστρας του.

Οι τρεις κινήσεις σε 48 ώρες

Ετσι, μέσα σε 48 ώρες την εβδομάδα 15-19 Μαρτίου, ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν προχώρησε σε τρεις κινήσεις. Κατ' αρχήν, «έδωσε» το φιλοκομρδικό Κόμμα της Δημοκρατίας των Λαών (ΗΔΡ) στους εθνικιστές, τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης για την πρόληψη της έμφυλης βίας στους ισλαμιστές και «την κεφαλήν επί πύκνα» του κεντρικού τραπέζι σε όσους υποφέρουν από τα υψηλά επιτόκια.

Το Κόμμα της Εθνικιστικής Δράσης (ΜΗΡ) του Ντεβλέτ Μπαχτσελί και οι άλλοι εθνικιστές σύμμαχοι του τούρκου πρόεδρου πιάσαν ασφυκτικά την τελευταία περίοδο για την απαγόρευση του ΗΔΡ, την ώρα που πολλοί ήταν αυτοί στο ΑΚΡ που δεν ήθελαν να ξεκινήσει μια τέτοια δικαστική διαδικασία. Οι ισλαμιστές και τα ισλαμικά τάγματα πι-

εξαν εξίσου ασφυκτικά για την αποχώρηση της Τουρκίας από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, ουσιαστικά όχι λόγω της πρόληψης της βίας εις βάρος των σημναϊκών ιπτικών της Σύμβασης για τα δικαιώματα της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ. Όλα αυτά συνέβησαν παρά το γεγονός ότι το ίδιο το ΑΚΡ και η οργάνωση για τα δικαιώματα των γυναικών ΚΑΔΕΜ, αντιπρόεδρος και ηγετικό στέλεχος της οποίας είναι η κόρη του τούρκου πρόεδρου, η Σουμγιέ, είχαν διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο για την υιοθέτησή της από την Τουρκία.

Συνεχιζόμενη πτώση στις δημοσκοπήσεις

Πολιορκούμενος από τις διαφορετικές και αντικρουόμενες προσδοκίες και προτεραιότητες των συμμάχων του, ο Ταγίπ Ερντογάν οδεύει πλέον σε έναν όλο και πιο δύσβατο δρόμο, ο οποίος τον αναγκάζει να κινείται πιο πολύ αντιδραστικά παρά με οχε-

διο. Ο δρόμος είναι δύσβατος λόγω των πολύπλοκων και εξαιρετικά εθιμωσίων συμμάχων του στους κόλπους του καθεστώτος, αλλά γίνεται επιπλέον και ανηφορικός. Όλες οι δημοσκοπήσεις καταγράφουν μια σταθερή και συνεχιζόμενη εξασθένηση των ποσοστών τόσο του ΑΚΡ και του ΜΗΡ, το οποίο αιμορραγεί και καταγράφεται πολύ συχνά κάτω του ορίου του 10%, αλλά επίσης του ίδιου του τούρκου πρόεδρου.

Την ίδια στιγμή, αυξάνονται αθροιστικά τα ποσοστά της αντιπολίτευσης, καθώς τα κόμματα που την απαρτίζουν έχουν αρχίσει να αναπτύσσουν μια νέα δυναμική και μια καινούργια ικανότητα να αφουγκράζονται την τουρκική κοινωνία, κάτι που μέχρι πρότινος ήταν το μεγάλο ατού του ΑΚΡ και του Ταγίπ Ερντογάν. Καθώς τα ποσοστά εξασθενούν και με τον κλοιό των συμμάχων του να σφίγγει διαρκώς, οι (ανηφορικές και οι δυναμικές που διαμορφώνονται στην πολιτική και κοινωνία θα αναγκάσουν τον τούρκο πρόεδρο να διαχειριστεί ακόμα πιο πολύπλοκες καταστάσεις, χωρίς ωστόσο να έχει ουσιαστικά περιθώρια να αλλάξει τα δεδομένα. Και χωρίς κανείς να μπορεί να προβλέψει μέχρι πότε θα είναι σε θέση να «τετραγωνίζει τον κύκλο».

Ο «ΜΟΝΑΧΙΚΟΣ ΚΑΟΥΜΠΟΪ» ΤΟΥ ΑΝΕΒΑΞΕ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Ο απομονωμένος διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Νατζί Αγκιπάλ (φωτογραφία) θεωρούνταν «μοναχικός καουμποϊ» στην Αγκυρα διότι ακολουθούσε μια πιο ορθόδοξη οικονομική πολιτική και ανέβαζε τα επιτόκια. Η απομόνωσή του εξεπλήχθη λόγω της χρονικής στιγμής και όχι τόσο επί της ουσίας – άλλωστε και οι πρόφατοι πρόκατοι του είχαν την ίδια τύχη.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΠΟΥ ΠΑΝΤΕΣ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΤΑΛΕΙ ΣΕ 2022